

Eha Veem

LESKEDE KLUBI

NATALI

Toimetanud Mari Karlson
Kujundanud Tuuli Aule
Pildi joonistanud Raivo Vaikla

© Eha Veem ja Tänapäev, 2019
ISBN 978-9949-85-576-6
www.tnp.ee
Trükitud OÜ Greif trükikojas

Kõik sündmused, kohad ja tegelased on välja mõeldud
ning sündmused, mis toimuvad Eestimaa tuntud paikades,
ei ole tegelikult seal aset leidnud.

Autor

1. PEATÜKK

Kohtunik Berklund käis lauale risti kuninga.

„Vaatame, kas kellelgi on veel trumpe alles,” venitas ta kavalalt.

„Ruutu kuus,” sõnas Saima stoilise rahuga.

„Lauast paneme ärtu poisi,” lausus kohtunik oma partnerile kinnitust ootavalt otsa vaadates. Elle noogutas tummalt.

„Minult võid saada poti kaheksa, kuigi vahet enam ei ole. Eeldan, et kaks viimast kaarti on sul samuti trumbid,” tõdes Rolf oma kaarti lauale pannes.

„Õigesti arvasid,” oli kohtunik rõõmus. Korjas muheledes tihi kokku ja asetaski oma kaks viimast kaarti asemele.

„Need tihid on meie. Kokku siis üheksa. Tulime ilusti toime,” oli kohtunik Berklund endaga rahul.

„No vaatame-vaatame,” naeris Rolf, pani punktid kirja ja pilgutas Saimale kavalalt silma, „kaua te siin Ellega rõõmustate.” Saima kord oli kaarte segada.

„Näed siis,” lausus Saima äkitselt käsi rüppe lastes. „Hakkasime kohe kaardimänguga pihta ja mul läks hoopis meelest ära. Pidin ju teile uudist rääkima. Või olete ehk juba kuulnud?” Saima heitis kaastastele üle prillide küsiva pilgu.

„Mis uudist?” sattus Elle kohe ärevusse. „Mina ei ole midagi kuulnud.” Ka teiste silmist paistis nõutus.

„Käisin täna raamatukogus,” alustas Saima kaarte laiali jagades, „ja seal Uusküla naised rääkisid, et jahimehed leidsid metsast Tagapere Ruudi surnukeha, kõht täitsa sodiks lastud. Ruudi enda vana jahipüssiloks vedelenud sealsamas kõrval. Õudne vaatepilt! Trulli Estri mees olevat ka kambas olnud ja oma silmaga näinud.”

„Kes see Tagapere Ruudi veel on?” küsis Elle ja seadis kaardid käes mastide järgi ritta.

„Ah, on üks Uusküla tige vanamees,” lõi Saima käega. „Sa, Emma, peaksid teda mäletama. Kallel oli omal ajal temaga kõvasti kohtu vahet käimist.”

„Ah et Tagapere Ruudi? Tegelikult oli ta nimi vist Ruudi Lellep, kui ma õigesti mäletan. Tagapere on talu nimi,” seletas Emma kaaslaste mängu kõrvalt jälgides. Tema ja Maret pidid esimesest mängust kõrvale jääma. Nüüd, kui kohtunik Berklund oli bridžipisikust nakanud ja, nagu ajapikku selgus, raskemini kui Leskede klubi vanad liikmed, otsustas loos, kes mängulaua taha istub. Emmale ei tundunud kiibitseja roll erilise koormana, kuid Maret ei suutnud oma vanema õe Elle mängu tavaliselt kuidagi rahulikult pealt vaadata.

„Temaga oli Kallel jagelemist jah,” pidi Emma tahtmatult kadunud abikaasa kunagisi tegemisi meenutama. „Kalle kutsuti valda maa- korraldajaks, kui kolhoos likvideeriti. Ruudi oli üks esimestest, kes oma maid ja metsi tagasi tuli nõudma. Kakles kogu suguvõsaga, nagu ma mäletan. Käis kohtus ja puha. Ja siis istus oma maade keskel nagu mauk. Ei teinud nendega ise midagi ega lubanud ka teistel midagi ette võtta. Räägiti, et käis aina kontrollimas, kas keegi pole viimati tema metsast mõnd puutikku murdnud. Seal ei tohtinud isegi seenel käia, mistõttu levisid muidugi kuuldused, et paremaid seenekohti ümbruskonnas polegi. Igal pool olid sildid üleval, et eramaa ja metsa minek keelatud. Keegi olla ükskord läinud ja vanamees olnud kohe püssiga platsis. Sa ütlesid, et kuulsid seda Trulli Estri käest,” pöördus Emma Saima poole. „Kas mitte Ester ja Jüri polnud need, kes oma lastega Tagaperelt välja pidid kolima, kui Lellep isakodu tagasi sai?” Saima vajus mõttesse.

„Võisid olla küll. Aga kes seda enam mäletab. Sellest on ju nii palju aega möödas. Üks ruutu,” alustas Saima pakkumist ja jutt metsast

leitud mehest jäi soiku. Elle lükkas oma kaardilehvikku kokku, kui märkas Maretit selja taha hiilivat. Õe õpetussõnu polnud talle vaja.

„Kaks ärtu,” teatas ta seepeale enesekindlalt.

Rolf oli saanud Saimalt kulmukergitusega leppemärgi, et paarilisel on käes vägagi head kaardid, mis lubasid tal pakkumist tõsta.

„Kaks trumbita.” Rolf jäi huviga kohtuniku pakkumist ootama. Kohtunikku ei võinud iial teada. Ta armastas riske võtta ja vahel isegi bluffida. Maret oli juba õe juurest Armini selja taha kiirustanud ja tundus silmanähtavalt närvis olevat.

„Pass,” sõnas kohtunik pika mõtlemise peale ootamatult.

Ka Saima passis ja jälgis väliselt rahulikult, millega vastab Elle. Too ei kiirustanud. Aeg-ajalt partnerile uurivaid pilke saates kalkuleeris ta oma võimalusi. Saanud arvatavasti kinnituse, et kohtunik teda kahjuks suurt millegagi toetada ei suuda, oli ka tema lõpuks nõus passima, mispeale Maret kergendatult hingas ja jutu uuesti naaberküläs juhtunule tüüris.

„Kas tollel Ruudil oli üldse õigus metsaminekut keelata?” pöördus ta eelkõige kohtuniku poole. „Minu teada võib seeni ja marju igast metsast korjata.”

„Üldiselt küll,” vastas kohtunik mõningase viivitusega, sest järg oli jõudnud jälle tema naabri Rolfi kätte. „Meil kehtib küll nii-öelda igaüheõigus, kuid kui erametsamaa omanik on oma territooriumi märgistanud või näiteks taraga piiranud ja vastavad sildid annavad selgesõnaliselt teada, mida selles metsas teha ei tohi, peab metsa minekuks või seente ja marjade korjamiseks omanikult loa saama. Nii et tollel mehel oli täielik õigus seente korjamine ära keelata.”

„Jestas, missugune kadekops. Oli tal siis kahju või?” imestas Elle. Õed Lilleväljad kondasid meeleldi mööda metsi ning kõik Parmoja ümbruse seenekohad, kuhu vaid jalgratastega ligi pääses, olid neile hästi teada.

„Ah, ega keegi ei viitsinud temaga seepärast kaklema hakata,” löi Emma tüdinult käega. „Pealegi on siin ümbruses metsa piisavalt, kuhu igasuguste probleemideta nii seenele kui marjule võib minna.”

„Jah, aga see on minu arvates põhimõtteline küsimus,” ei tahtnud Maret olukorraga leppida. „Seente ja marjade kasvatamiseks ei pidanud too Ruudi sõrmegi liigutama. Need kasvavad teadupärast ise, nii nagu loodus neil kasvada võimaldab. Pealegi ei oleks ta neid ise iialgi suutnud ära korjata. Miks siis teised ei oleks võinud seda teha?”

„Mnjah, aga nüüd, kui Ruudit enam püssiga valvamas ei ole, võiks sinna huvi pärast ühe treti teha,” pakkus kohtunik ja heitis naiste poole küsiva pilgu. „Nii öelda *interregnum*’it ära kasutades. Kellegi käest luba nõutada momendil pole. Varsti on uued omanikud platsis ja panevad jälle metsa minekule veto peale. Siis oleks teil süda rahul.”

Naised ei jõudnud veel kohtuniku nutikale ettepanekule reageeridagi, kui väljast hakkas kostma Emma truu majavalvuri Ronni häälekat haukumist. Tulijaid pidi olema mitu. Hääle järgi otsustades mõni koerale tuttav ja mõni mitte.

Rolf heitis pilgu kellale, jättis kahetsusega hea mängu, mis neile Saimaga korralikku punktilisa töötas, pooleli ja asutas end külalistele vastu minema. Ta ei jõudnud aga elutoast kaugemale, kui juba üks lahti lükati. Esimesena muidugi trügis tuppa ägedalt sabaga vehkiv Ronni ja tema järel hoogsal sammul Rolfi enda kogukas uurijast poeg Veiko Veinmann. Veiko polnud aga üksi: talle järgnes Leskede klubile Kortsjärve seiklusest tuttav pikapatsiline uurija Kübarsepp, sõbralik naeratus näol. Kolmas külaline, väga pikka kasvu heledat verd vibalik noormees oli seltskonnale tundmatu. Kaardimäng jäeti katki ning oodati huviga, millega Parmoja rahvas sellise ootamatu visiidi ära oli teeninud.

„Õhtast, kõik see pere!” tervitas Veiko reipalt. „Ma lootsingi teid siit leida. Arvatavasti olete täna hommikuste sündmustega kursis.

Info levib maal ju valguskiirusel.” Ta laskis pilgul üle kuue uudishimuliku silmapaari libiseda.

„Kas sa pead Uusküla Ruudiga juhtunut silmas?” arvas Rolf õigeaks vastamise enda peale võtta. „Saima just rääkis.”

„Mis ma ütlesin!” pöördus Veiko võidukalt oma kaaslaste poole. „Ega see teistmoodi saanukski olla. Leskede klubi haarab selliseid uudiseid lausa õhust. Aga, paps, ehk leidub sul meile tassike kohvi? Oleme terve päeva metsas mütanud ja enne linna tagasi sõitmist kuluks väike ergutus ära. Siis räägime ehk veidi sest loostki.”

Seda ei lasknud Rolf endale kaht korda öelda. Majaperemees ees ja teised riburada järel kiirustati kööki, mispeale kaeti külalistele kibekähku laud kartulisalati, võileibade ja Saima küpsetatud koduste pirukatega.

„Teeme teile nüüd nii palju tüli,” muretses Kersti naiste askeldamist nähes. „Tassikesest kohvist oleks küll.”

Veiko, teades varasematest kogemustest, et isa poolt teda tühja kõhuga minema ei lasta, tulgu ta, millal tahes, võttis laua taga koduselt istet ja soovitas oma kolleegidelgi rahu säilitada. Kersti Kübarsepal ja ta noorukesel kaaslasel ei jäänud üle muud, kui kohmetult ülemuse eeskujuga järgida.

„Ei ole midagi,” kinnitas Emma. „Meil on alati bridžiõhtuteks piisavalt söögipoolist varutud. Kunagi ei jõua kõike ära süüa. Teil aga on mööda metsa trampimisest kõhud kindlasti väga tühjad.” Emma lootis vargsi, et hea söök teeb ehk uurijad nende vastu ka veidi lahkemaks ja muidu kidakeelse Veiko suu avaneb info jagamiseks kergemini. Tahaks ju ikka täpsemalt teada, mis seal metsas siis tegelikult juhtus.

Oli see nüüd maitstva toidu süü või oli Veikol juba enne plaanis Leskede klubile juhtunust üht-teist pajatada, igatahes kaua ei pidanud Parmoja bridžiseltskond, põnevus hinges, ootama.

„Ma ei ole teile oma kaaslasi veel tutvustanudki,” tuli Veikole äkitselt meelde. „Uurija Kübarseppa te muidugi tunnete, aga Kerstil on nüüd olude sunnil uus abiline. Teet Tiiskant on tema nimi. Jaak, nagu ehk paps on teile rääkinud, sattus ootamatult haiglasse ja arvata-vasti jääb ta nüüd mõneks ajaks tööst eemale.”

Emma vaatas kolme uurijat, kes isukalt toitu hävitasid, ja mille-gipärast meenus talle lastelaul viisust, põiest ja õlekõrrest. Põie ossa oleks muidugi Jaak Teras paremini sobinud, aga hädapärast ajas Veikogi asja ära. See mõttevälgatus pani teda tahtmatult muigama.

„Mis sulle nalja teeb, Emma?” ei jäänud Veikole naabrinaise muie märkamata.

„Ei midagi,” õiendas Emma teolt tabatu kohmetusega. „Lihtsalt hea on vaadata, kui noortel inimestel on hea isu.”

„Teil on siin alati nii maitsvad söögid. Raske on vastu panna,” naeris Veiko mõnuga viimaseid kartulisalati suutäisi kausist taldri-kule kaapides. „Aga eks te tahaksite nüüd lähemalt kuulda, mida me seal metsas terve päeva tegime.” Veiko viskas köögikappide najale toetuvate isa sõprade poole kavala muige. „Võin üht-teist rääkida. Metsast leitud surnukehast teatasid kohalikud jahimehed, kes metsa-omanik Ruudi Lellepi keeldudest midagi ei pidanud, hommikul kell 9.20. Mees oli saanud vanast jahipüssist laengu rindu. Patoloog Kiviaru pakkus esialgu välja kaks varianti. Esiteks võis ohver ise mõne puurondi otsa komistada – neid vedeles ümbruses rohkem kui kül-lalt – ja püss läks lihtsalt õnnetult lahti. See oli ka täielik uunikum, kuigi kahjuks töökorras. Teiseks võis ta oma tavalisel hommikusel ringkäigul metsas kellelegi peale sattuda. Puhkes ehk sõnavahetus või midagi. Ruudi ähvardas sissetungijat, kel õnnestus seepeale kuidagi püss enda kätte saada, ja too tulistas vanameest, kas siis tahtlikult või kogemata. Püss vedeles sealsamas maas. Laboris selgub, kas sellelt ka mingeid sõrmejälgi leitakse. Jahimehed olid kahjuks ümbruskonnas

nii palju ringi trampinud, et täit selgust ei olnud võimalik saada, kas seal ka mingi rüselus oli või mitte. Lugu on igatahes segane ja uurimine võib päris keeruliseks kujuneda. Teilegi teadmiseks, et kui te midagi kuulete, andke Kerstile teada. Võite muidugi ka mulle kõlistada. Numbrid on teil olemas. Ja tahan teile ikka ja jälle südamele panna: ei mingit isetegevust!”

„Oleme püüdnud ainult jõudumööda aidata,” õiendas Rolf pojale kaunis etteheitvalt otsa vaadates.

„Saan aru. Püüate aidata ja see on väga kiiduväärt, aga ma soovin südamest, et te omapäi midagi ette ei võtaks. Kunagi ei tea, kelle konnasilmale te kogemata juhtute astuma, ja siis võivad teie endigi elud ohtu sattuda. Kellele seda vaja on? Kohtunik Berklund,” pöördus ta otsesõnu piipu popsutava kohtuniku poole, „olge vähemalt teiegi mõistlik ja hoidke sellel kambal silma peal.”

„Püüan teha kõik, mis minu võimuses,” naeris kohtunik aupaklikult kummardades. „Vahel eskaleeruvad sündmused lihtsalt nii kiiresti ja ettearvamatult, et pole teist valikut, kui otsustavalt tegutseda,” lisas ta vabandavalt Kortsjärvel juhtunule vihjates.

„Hea küll,” lõi Veiko lootusetult käega. „Täname kostitamast, aga meie peame nüüd küll minema hakkama. Töö ootab.” Uurijad tõusid ja kogu Leskede klubi läks neid välja saatma. Ainult Emma vajus köögikapile toetudes mõttesse. Kas Veiko tuli neid juhuslikult hoiatama või viskas ta hoopistükkis kinda? Igatahes tasuks seda Ruudi asja uurida. Viimati avastavad nad midagi huvitavat. Emma asus omaette mõtiskledes vähehaaval lauda koristama. Köögiaken oli irvakil.

„Miks ülemus neid vanakesi niimoodi manitses?” kuulis ta vibalikku noormeest imestunult oma partnerilt küsivat.

„Sa ei tunne veel seda seltskonda,” naeris Kersti Kübarsepp vastu, „ja ei tea, milleks nad võimelised on. Ma ei usu iial, et nad selle manitsuse peale rahulikult koju istuma jäävad. Pigem vastupidi.”